

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

18/597-

8. november 2018

Reipkrokelva kraftverk i Tromsø kommune i Troms - klage- og innsigelsesak

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har den 19.12.2017 gitt Tinfos AS tillatelse til bygging av Reipkrokelva kraftverk i Tromsø kommune i Troms. Fylkesmannen i Troms og Sametinget har innsigelse til søknaden. Naturvernforbundet i Troms har i brev av 18.01.2018 påklaget NVEs vedtak.

Fylkesmannen i Troms og Sametinget har i løpet av klageperioden ikke trukket innsigelsene. NVE har vurdert innsigelsene og klagen uten å finne grunnlag for å gjøre om sitt vedtak, og har sendt saken til departementet i brev av 27.03.2018.

1. Bakgrunn

Tinfos AS søkte 29.12.2016 om tillatelse til å bygge Reipkrokelva kraftverk. Med justert inntaksplassering, vil kraftverket utnytte et fall på 285 m i Reipkrokelva, fra inntak på kote 300 til kraftstasjonen på kote 15. Kraftverket vil ha en maksimal slukeevne på 1,2 m³/s, som tilsvarer 252 % av middelvannføringen. Installert effekt er oppgitt til 3,0 MW. Det er planlagt slipp av minstevannføring på 40 l/s i perioden 1. mai til 30. september og 20 l/s resten av året. Kraftverket vil med dette ha en årlig produksjon på 7,5 GWh.

Tromsø kommune er positiv til fornybar energiproduksjon, men ber om at reindriftsinteressene vurderes nærmere, og at det ikke gis tillatelse ved eventuelle konflikter med eksisterende næringsvirksomhet. **Fylkesmannen i Troms** har fremmet innsigelse til prosjektet på grunn av virkninger for naturmangfold og reindrift. **Troms fylkeskommune** mener Reipkrokelva bør bevares uten inngrep av hensyn til friluftsliv. Saken er administrativt behandlet i fylkeskommunen. **Sametinget** har fremmet innsigelse til prosjektet på grunn av virkninger for reindrift. **Statens vegvesen** har generelle merknader. **Direktoratet for**

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postmottak@oed.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 59
oed.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
977 161 630

Avdeling
Energi- og
vannressursavdelingen

Saksbehandler
Steinar Pettersen
22 24 61 39

mineralforvaltning kan ikke se at tiltaket berører registrerte mineralforekomster. **Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt** går imot en utbygging. **Troms Kraft Nett** uttaler at det er kapasitet i eksisterende nett. **FNF Troms** anbefaler at det ikke gis konsesjon til prosjektet av hensyn til friluftsliv, biologisk mangfold og samlet belastning.

2. NVEs vedtak

NVE har gitt følgende oppsummering av saken i "KSK-notat 102/2017 Bakgrunn for vedtak" av 19.12.2017:

"Reipkrokvelva kraftverk vil produsere om lag 7,5 GWh i et gjennomsnittsår og ha en utbyggingskostnad nær gjennomsnittet for omsøkte småkraftverk de siste årene. I vedtaket har NVE lagt vekt på at en utbygging av Reipkrokvelva kraftverk vil være et bidrag til en fornybar energiproduksjon med relativt begrensede miljøeffekter gitt avbøtende tiltak. NVE mener et viktig avbøtende tiltak vil være å flytte inntaket til kote 300, nedenfor ravinen ved opprinnelig planlagt inntak. Etter NVEs syn vil en slik utbygging, som begrenser varige sår i terrenget, ha akseptable virkninger for allmenne og private interesser. NVE legger til grunn at planlegging og oppfølging av en eventuell konsesjon gjennomføres i samråd med Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt.."

3. Innsigelsene og klagen

Fylkesmannen i Troms har oppsummert sin uttalelse/innsigelse som følger i brev av 03.05.2017:

"Fylkesmannen har innsigelse til utbygging av Reipkrokvelva kraftverk. Begrunnelse er forringelse av naturtyper med B- og C-verdi, forringelse av viltområde med B-verdi, samlet belastning på landskap og forringelse av friluftsområde av lokal verdi. Prosjektet vil også ha negative konsekvenser for reindriftens bruk av området, da spesielt for særverdiområdene flyttlei og flyttesystem, oppsamlingsområde og kalvingsland"

Sametinget gir følgende begrunnelse for sin innsigelse i uttalelsen av 09.05.2017:

"På bakgrunn av det ovennevnte mener Sametinget at ulempene ved utbygging av Reipkrokvelva, Mellomdalelva, Smalakelva, Vasselva og Leirbukta kraftverk kan få vesentlige negative konsekvenser for utøvelse av samisk kultur og næring. Sametinget fremmer innsigelse mot at det gis tillatelse til tiltakene. Vi vil vurdere innsigelsen når det foreligger en vurdering av samla belastning av de foreslåtte tiltakene."

Naturvernforbundet i Troms har i brev av 18.01.2018 klaget på NVEs vedtak om å gi konsesjon til Reipkrokvelva kraftverk. Det trekkes følgende konklusjon i klagen:

"Naturvernforbundet i Troms påklager NVEs tillatelse om bygging av Reipkrokvelva kraftverk i Tromsø kommune. Vi mener verdiene for landskap, friluftsliv, naturmangfold og reindrift ikke er tilstrekkelig ivaretatt, samt at vurderingene knyttet til samlet belastning ikke er tilstrekkelig vurdert i tråd med Naturmangfoldloven."

4. Departementets merknader

Tillatelse til Reipkrokjelva kraftverk kan gis om "fordelene ved tiltaket overstiger skader og ulemper for allmenne og private interesser", jf. vannressursloven § 25 første ledd.

Departementet vil drøfte de merknadene i innsigelsene og klagen som er nødvendig for å grunnngi avgjørelsen. Departementet kan også ta hensyn til forhold som ikke er tatt opp i innsigelsene eller i klagen.

Samfunnsnytte og prissatte konsekvenser

Departementet mener at den viktigste samfunnsnyttien med Reipkrokjelva kraftverk vil være produksjon av fornybar energi. Kraftverket kan produsere om lag 7,5 GWh/år. Tiltaket vil kunne ha positive konsekvenser for lokalt og regionalt næringsliv og sysselsetting under anleggsperioden. Videre kan utbyggingen bidra til inntekter til Tinfos AS, grunneierne og Tromsø kommune.

Byggekostnadene for Reipkrokjelva kraftverk er av søker oppgitt til 30,4 mill. kr både i søknadsutkastet fra 2014 og i endelig søknad fra 2016. Siden de ulike postene i kostnadsoverslaget er identiske, legger departementet til grunn at kostnadsår er 2014. Justert til prisnivå 2017, blir byggekostnadene 32,8 mill. kr som gir en spesifikk utbyggingspris på 4,37 kr/kWh.

Prosjektets inntektsside, representert ved nåverdien av prosjektet, inngår som et element i departementets samlede vurdering av prosjektets fordeler og ulemper. Departementet har gjort en beregning av nåverdien basert på oppgitte investeringskostnader fra søker, typiske driftskostnader, forventet produksjon og elsertifikatpris, og et utfallsrom for kraftprisen slik det er modellert av NVE i oktober 2018 fram mot 2030 (høy/lav/basis). Gitt forutsetningene for investerings- og driftskostnader har kraftverket positiv nåverdi når en legger NVEs basisprisbane til grunn. Usikkerheten i denne fasen er normalt betydelig både når det gjelder faktisk produksjon og kostnader.

Reindrift

NVE har i behandlingen av "Småkraftpakke Tromsø" gjort rede for Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikts bruk av området øst og vest for Lavangsdalen. For å kunne utnytte beiteressursene vest for dalføret, er distriktet avhengig av å flytte rein på tvers av dalen. E8 går gjennom Lavangsdalen, og etablering av midtdeler har ført til utfordringer for distriktet. Dette går bl.a. fram av uttalelsen fra Fylkesmannen i Troms.

Samtidig med departementets behandling av innsigelsene/klagen på Reipkrokjelva kraftverk, har departementet til behandling en klage på NVEs avslag på Mellomdalelva kraftverk, litt lenger sør i Lavangsdalen. NVE har i denne saken lagt avgjørende vekt på at Mellomdalelva kraftverk vil berøre en flyttelei på en slik måte at søknaden må avslås, og det legges også vekt på den samlede belastningen av inngrep for reinbeitedistriktet. Departementet har sluttet seg til NVEs vurdering og har opprettholdt NVEs avslag for Mellomdalelva kraftverk i vedtak av d.d.

NVE mener at Reipkrokkelva kraftverk kan realiseres med akseptable konsekvenser for reindrifta forutsatt at anleggsvirksomheten tilpasses reindriftas bruk av området. NVE begrunner sin avgjørelse med at reinen i hovedsak bruker sørsiden av Reipkrokkelva ved flytting i dette området pga. bebyggelse som vanskeliggjør flytting på nordsiden av elva. NVE legger også til grunn at det ikke kan forventes vesentlig økte forstyrrelser i driftsperioden, da det ikke blir etablert permanente veger opp på fjellet ved utbygging.

Departementet viser til Fylkesmannen i Troms' framstilling av utfordringene for Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt. Departementet registrerer at reinbeitedistriktet har utfordringer i dag med bruk av den aktuelle flyttleia, og at flytting, ifølge NVEs vedtak, i hovedsak foregår på sørsiden av Reipkrokkelva. Departementet er av den oppfatning at Reipkrokkelva kraftverk vil kunne forverre driftsforholdene for reindrifta når det gjelder flytting i dette området.

Reipkrokkelva kraftverk vil berøre et større naturområde som har et urørt preg. Slike områder kan ofte ha en særlig verdi for reindrifta pga. fravær av forstyrrelser. Reinbeitedistriktet har oppsamlingsområde og kalvingsland i øvre del av tiltaksområdet. NVE mener at Reipkrokkelva kraftverk i liten grad vil føre til ytterligere forstyrrelser i området siden det ikke skal etableres permanent vei opp til inntaket.

Departementet mener at det må utvises varsomhet med å tillate tiltak i eller nær særverdiområder for reindrifta. Selv om økt ferdsel i driftsfasen til Reipkrokkelva kraftverk trolig vil være begrenset, er departementet av den oppfatning at dette likevel ikke kan overses, gitt områdets verdi for reindrifta. Selv om oppsamlingsområdet og kalvingsland ligger i et område i fjellet som har urørt preg, er det likevel relativt kort avstand til veier og bosetning, og området er etter departementets syn dermed sårbart. Det er også departementets oppfatning at etablering av rørtraseen vil kunne påvirke reinens bevegelsesmønster og forverre driftsforholdene for reinbeitedistriktet.

Reipkrokkelva kraftverk kan etter departementets syn sammenlignes med Mellomdalelva når det gjelder forventede ulemper for Reindrifta. Departementet legger stor vekt på dette forholdet.

Andre forhold

I innsigelsen fra Fylkesmannen og i klagen fra Naturvernforbundet er det også lagt vekt på hensynet til naturtyper, viltområder, landskap og friluftsinnteresser i tillegg til forholdet til sammenhengende naturområder med urørt preg. NVE har i sitt vedtak drøftet disse temaene, og er av den oppfatning at konsekvensene vil være begrensede, og at en utbygging med vekt på skånsom gjennomføring vil bøte på ulempene.

Departementet deler til en viss grad NVEs vurdering av at disse ulempene ikke i seg selv er avgjørende for konsesjonsspørsmålet, men de må likevel tillegges noe vekt.

Oppsummering

Reipkrokelva kraftverk vil bidra med en årlig produksjon på om lag 7,5 GWh. Kraftverket vil gi positive ringvirkninger lokalt og varige inntekter til søker og kommune.

Etter departementets oppfatning vil en utbygging av Reipkrokelva kraftverk gi betydelige negative konsekvenser for reindrift, og i noen grad redusere verdier knyttet til naturmangfold, landskap og friluftsliv.

Etter en helhetsvurdering finner departementet at fordelene og nytten ved tiltaket er mindre enn skadene og ulempene for allmenne og private interesser. Vilkåret for konsesjon er således ikke oppfylt, jf. vannressursloven § 25.

5. Departementets konklusjon og vedtak

Departementet mener at fordelene og nytten ved Reipkrokelva kraftverk i form av økt, uregulert kraftproduksjon vil være mindre enn ulempene for reindrift og andre interesser.

Innsigelsene fra Fylkesmannen i Troms og Sametinget og klagen fra Naturvernforbundet i Troms tas til følge. Departementet omgjør NVEs tillatelse av 19.12.2017 til avslag på søknaden om Reipkrokelva kraftverk.

Dette vedtaket kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd første punktum.

Med hilsen

Lars Christian Sæther (e.f.)
avdelingsdirektør

Steinar Pettersen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Norges vassdrags- og energidirektorat
Tromsø kommune
Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt

Adresseliste

Fylkesmannen i Troms	Postboks 6105	9291	TROMSØ
Naturvernforbundet i Troms	Postboks 924	9259	TROMSØ
Sametinget / Sámediggi	Ávjovárgeaidnu 50	9730	Karasjok/Kárásjohka